
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2009:14

Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2009:60 om Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet och sammanhållning. I motionen föreslås att Kyrkostyrelsen ska starta en kampanj i syfte att medvetandegöra kristendomens och Svenska kyrkans betydelse för vårt lands enhet, rättsstatlighet, sammanhållning och identitet.

Utskottet föreslår att motionen ska avslås.

Till betänkandet fogas ett yttrande från Läronämnden 2009:10y över motion 2009:60.

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Motionens förslag.....	3
Motion 2009:60 av Björn Söder, Medvetandegör Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet och sammanhållning.....	3
Yttrande från Läronämnden	3
Bakgrund.....	3
Svenska kyrkan i ett mångkulturellt och mångreligiöst samhälle.....	3
Utskottets överväganden.....	4
Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet	4
Bilaga 1, Läronämndens yttrande 2009:10y.....	6

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:60

Motionens förslag

Motion 2009:60 av Björn Söder, Medvetandegör Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet och sammanhållning

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att starta en kampanj i syfte att medvetandegöra kristendomens och Svenska kyrkans betydelse för vårt lands enhet, rättsstatlighet, sammanhållning och identitet.

Yttrande från Läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motion 2009:60, Ln 2009:10y i *bilaga 1*.

Bakgrund

Svenska kyrkan i ett mångkulturellt och mångreligiöst samhälle

I de två första meningarna i *Inledning till kyrkoordningen* står

Svenska kyrkan är ett trossamfund som leder sin historia tillbaka till de äldsta kristna församlingarna och deras bekännelse till Kristus.

Svenska kyrkans trosarv är den apostoliska tron.

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan. Kyrkan har i uppdrag att erbjuda alla människor Guds rikes gemenskap oavsett var de är bosatta eller befinner sig på jorden. Kyrkan är därför inte etniskt bestämd och nationerna har inte någon grundläggande betydelse för kyrkans identitet.

Historiskt har det dock funnits ett starkt samband mellan bildandet av de nordiska nationalstaterna och reformationen. Detta innebar dels att kyrkan bidrog till den svenska nationens identitet, dels att kyrkan deltog i en maktutövning som syftade till att skapa lag och ordning. Detta har över tid förändrats. Den gradvis införda religionsfriheten i Sverige är ett uttryck för att staten i längden inte ville hindra religiös och livsåskådningsmässig mångfald och Svenska kyrkan har bejakat den utvecklingen.

Svenska kyrkans process på vägen mot den förändrade relationen till staten år 2000 innebär ett fjärmande från anspråket på att vara den givna religiösa hemvisten för människor i Sverige. Svenska kyrkans ekumeniska engagemang bygger på att Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan och Svenska kyrkans uppfattning är att kyrkan bör finnas i många former också i vårt land. Svenska kyrkan deltar även aktivt i religionsdialoger i respekt för vars och ens egenart och med syftet att också kritiskt reflektera över Svenska kyrkans identitet.

Sverige är idag, och har under lång tid varit, ett mångkulturellt och mångreligiöst samhälle. Mångkultur kan definieras som möte mellan människor snarare än möte mellan kulturer, eftersom varje människa ofta kan identifiera sig med flera kulturer och subkulturer. Mångkultur handlar inte om att placera in människor i olika etiska fack efter förutbestämda mallar utan om att respektera olikheter, att värna rättsstaten framför nationalstaten och att ta till vara det bästa hos olika kulturella uttryckssätt.

Svenska kyrkan som folkkyrka har ett speciellt ansvar att visa att den är en folkkyrka som vill relatera till folket oavsett hur folket ser ut. I ett samhälle med religionsfrihet är det viktigt att majoritetskyrkan verkar för att andra religioner och dess utövare ska få sitt rättmätiga utrymme i exempelvis samhällsdebatt och

arbetsliv. Vistelsebegreppet i kyrkoordningen pekar på församlingens ansvar för alla som vistas i den geografiska församlingen, oavsett tillhörighet och tro.

Till den nationella nivåns uppgifter hör enligt kyrkoordningen bland annat att vara kyrkans röst utåt och att med andra i kyrkan företräda Svenska kyrkan i det svenska samhället och internationellt. Kyrkostyrelsen beskriver i sin skrivelse 2009:1 *Verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2010–2012* vad detta kommer att innebära för den kommande treårsperioden. Kyrkostyrelsen nämner bland annat sitt ansvar att lämna remissyttranden samt att upprätthålla goda kontakter med myndigheter och departement. Svenska kyrkan blir ofta tillfrågad om att lämna remissyttranden i en bredd av frågor och sådana remissvar bygger alltid på en kristen värdegrund, vilket i sin tur påverkar exempelvis lagstiftningen.

I Kyrkostyrelsens skrivelse nämns även en omvärldsfaktor som i ökande grad påverkar kyrkans förutsättningar att aktivt företräda Svenska kyrkan och det är den minskande kunskapen om kyrkan bland beslutsfattare, media och allmänhet. Detta utgör en utmaning såväl i myndighetskontakter som i intervjusituationer. För att kunna bygga goda relationer till och god kommunikation med såväl media som beslutsfattare bedrivs ett proaktivt mediarbete på den nationella nivån genom strategisk medierådgivning, medianalyser samt medieträning för chefer och medarbetare på kyrkokansliet.

Utskottets överväganden

Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:60.

Utskottet anser att Läronämnden i sitt yttrande med anledning av motion 2009:60 formulerat sig så väl om Svenska kyrkan att utskottet infogar vad nämnden sagt i sitt yttrande Ln 2003:10y.

En kyrkosyn som bygger på vår kyrkas tro, bekännelse och lära har principiellt en annan utgångspunkt än folket, nationen och fosterlandet. Inledningsorden till 1999 års kyrkoordning beskriver det på följande sätt:

Svenska kyrkan är ett trossamfund som leder sin historia tillbaka till de äldsta kristna församlingarna och deras bekännelse till Kristus. Svenska kyrkans trosarv är den apostoliska tron.

Utgångspunkten är Svenska kyrkan som en del av Kristi världsvida kyrka.

Bekännelsen till Kristus är en bekännelse till att Gud blev människa och föddes som ett judiskt barn med ett frälsningsuppdrag till alla människor. Från jordens alla väderstreck samlar Gud genom Jesus Kristus en församling. Kyrkan har uppdraget att erbjuda alla människor Guds rikes gemenskap, som inte känner några jordiska gränser.

Detta innebär att vi som kristna har flera olika identiteter. Vi är inte bara kristna individer, medlemmar av en lokal församling och en kyrka, utan även delaktiga i den världsvida kristenheten och hör samman med alla människor, skapade till Guds avbild.

Kyrkan är inte etniskt bestämd och nationerna har ingen konstitutiv betydelse för kyrkans identitet. Kyrkan är Guds folk och Kristi kropp. Med sitt centrum och sin livskälla i Kristus och evangeliet om honom har Svenska kyrkan som en del av den världsvida kyrkan ett uppdrag i Sverige. Det är ett gudomligt tecken att de människor som i

Sverige inbjuds att tillhöra Guds folk återspeglar rikedom i skapelsen och i Kristi världsvida kyrka.

KI 2009:14

Avgörande för att kyrkan skall ge ett positivt bidrag till samhällsbyggandet är att den i ord och handling återspeglar Guds universella kärlek.

Med anledning av vad som framgår av yttrandet anser utskottet att det inte ska startas en kampanj med det syfte som motionären föreslår. Utskottet föreslår därför att motionen ska avslås.

Uppsala den 24 september 2009

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Vanja Björsson, ordförande

Marie Schött, sekreterare

Beslutande: Vanja Björsson, ordförande, Bo E Nilsson, Birgitta Lindén, Rolf Forslin, Johan Lothigius, Hans Ulfvebrand, Åsa Ek, Per-Henrik Bodin, Olof Kjellström, Elisabet Nilsson, Christina Berglund, Sofia Särdaqvist, Helén Lindbäck, Kerstin Zetterberg och Terence Honglo.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Bo Lennart Anbäcken, Christina Andersson, Hakon Långström, Inger Björkroth, Cecilia Brinck, Gunvor Åsblom och Ingemar Åhs.

Biskoparna Ragnar Persenius och Lennart Koskinen har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2009:10y

Om Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet

Läronämndens yttrande över motion 2009:60 angående Svenska kyrkans betydelse för Sveriges identitet.

Läronämnden vill i denna fråga hänvisa till sitt tidigare yttrande Ln 2003:11y om Svenska kyrkan som en del av den världsvida kyrkan, där det anför

En kyrkosyn som bygger på vår kyrkas tro, bekännelse och lära har principiellt en annan utgångspunkt än folket, nationen och fosterlandet. Inledningsorden till 1999 års kyrkoordning beskriver det på följande sätt:

Svenska kyrkan är ett trossamfund som leder sin historia tillbaka till de äldsta kristna församlingarna och deras bekännelse till Kristus. Svenska kyrkans trosarv är den apostoliska tron.

Utgångspunkten är Svenska kyrkan som en del av Kristi världsvida kyrka.

Bekännelsen till Kristus är en bekännelse till att Gud blev människa och föddes som ett judiskt barn med ett frälsningsuppdrag till alla människor. Från jordens alla väderstreck samlar Gud genom Jesus Kristus en församling. Kyrkan har uppdraget att erbjuda alla människor Guds rikes gemenskap, som inte känner några jordiska gränser.

Detta innebär att vi som kristna har flera olika identiteter. Vi är inte bara kristna individer, medlemmar av en lokal församling och en kyrka, utan även delaktiga i den världsvida kristenheten och hör samman med alla människor, skapade till Guds avbild.

Kyrkan är inte etniskt bestämd och nationerna har ingen konstitutiv betydelse för kyrkans identitet. Kyrkan är Guds folk och Kristi kropp. Med sitt centrum och sin livskälla i Kristus och evangeliet om honom har Svenska kyrkan som en del av den världsvida kyrkan ett uppdrag i Sverige. Det är ett gudomligt tecken att de människor som i Sverige inbjuds att tillhöra Guds folk återspeglar rikedom i skapelsen och i Kristi världsvida kyrka.

Avgörande för att kyrkan skall ge ett positivt bidrag till samhällsbyggandet är att den i ord och handling återspeglar Guds universella kärlek.

Uppsala den 19 augusti 2009

På Läronämndens vägnar

Anders Wejryd, ordförande

Anne-Louise Eriksson, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Anders Wejryd, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Erik Aurelius, biskop Hans-Erik Nordin, biskop Thomas Söderberg, biskop Sven Thidevall, biskop Antje Jackelén, biskop Carl Axel Aurelius, biskop Esbjörn Hagberg, biskop Tony Guldbrandzén, biskop Hans Stiglund, biskop Caroline Krook, Kajsa Ahlstrand, Edgar Almén, Curt Forsbring, Karin Johannesson, Fredrik Lindström, Jesper Svartvik och Kristin Zeiler.